

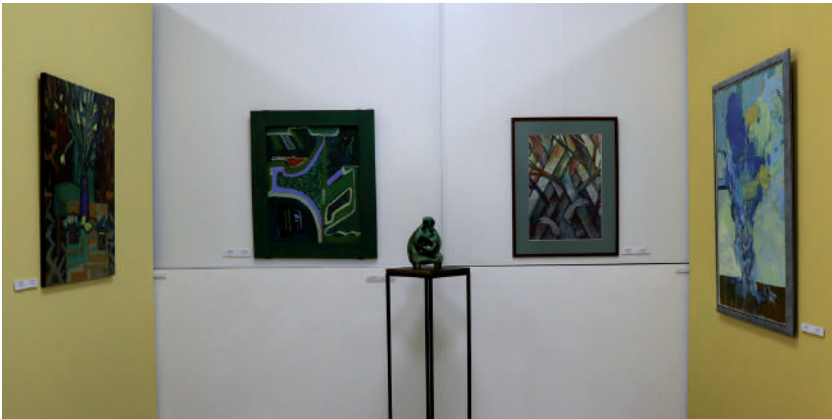
SZ. KÁRPÁTHY KATA

ZSONGÁS

SZUBJEKTÍV BESZÁMOLÓ A RIT 2025-ÖS TAVASZI TÁRLATÁRÓL*

Március utolsó hetében megérkezett a virágos tavasz. Az udvarok jácintoktól illatoznak, a kiskertek a nárciszoktól. Nemsokára a tulipánok is megérkeznek. Munkába álltak a méhek, egyik virágzó fáról a másikra szállnak. Ők döngicsélnek, vagy a táj vette át a nyelvüket? A vízparton megszólal a békakórus. Felébredt a természet, kétségtelen.

Kutyasétáltatás közben csodálkoztam rá minderre. Igazából csak ilyenkor érzékelem, hogy a természetnek is van arca. Kiskutyámmal a mezőre kiengedett juhnyáját lestük. Bégetésük elnyomta a brekegést és a méhek zsongását. Néhány nap alatt a szemem előtt pattantak ki a rügyek, bontottak szirmot a virágok. Egy héttel ezelőtt barnás tájon ügettünk, aztán szinte észre sem vettem, miként és mikor kúszott a tájba ez a sok szín. Talán a méhek voltak az ébresztőim. Ők vezettek rá, hogy ne legyek vak a tájra. S mindeközben az járt a fejemben, milyen lesz vajon a délutáni kiállítás, lesznek-e ott ilyen élénk színek, mint idekint.

* 2025. március 26-án nyílt meg a Kárpátaljai Magyar Képző- és Iparművészek Révész Imre Társaságának (RIT) tavaszi tárlata Beregszászban, a Na'Conxypan Galériában. Az időszakos kiállításon a RIT 22 művészenek munkáit tekinthették meg.

Korán érkeztem meg a Na'Conxypan Galériába. Szeretek a megnyitó előtt legalább negyed órával érkezni, hogy minden alkotást szemügyre vegyek és kiválasszam a kedvencemet. Erre nem is kellett sokat várnom. Több művel is azonosulni tudtam.

A RIT 2025-ös tavaszi tárlatán huszonkét művész állított ki: Berecz Margit, Barató Ágnes, Dikun György, Erfán Ferenc, Gogola Zoltán, ifj. Habda László, id. Hidi Endre, Hrabár Natália, Homoki Gábor, Matl Péter, Kalitics Erika, Klisza János, Kopriva Attila, Kulin Ágnes, Kutasi Csaba, Réti János, Román János Pál, Soltész István, Szocska László, Tóth Róbert, Veres Ágota és Villásek Tibor.

A kiállított festmények, szobrok, vázák, kispasztikák, applikációk közül néhányat részletesebben ismertetek.

A galéria első szekciójában az éledező természetet és az ébredő falut és várost örökítették meg élénk színekkel. Több festmény

tematizálta a virágzást. Az előtérben rögtön Tóth Róbert *Tavaszi virágzása* tűnt fel. Hirtelen ismét a természetben éreztem magamat, a virágzó fák és a kék ég alatt. Eszembe jutottak a hortenziák, amelyekkel édesanyámat leptem meg tavaly anyák napján, felidéződött bennem az arcára kiült öröm. Lám, mennyi érzelmet tud kiváltani az emberből egyetlen festmény!

A paraván mögötti második szekcióban a virágok mellett a városképek kaptak helyet. Gogola Zoltán *Korzó 2*-je azonnal megragadja az ember tekintetét. Egy esős napot örökít meg, amint az emberek színes-színtelen esőkabátjaikban igyekeznek. A főiskola hallgatói önkormányzatának tagjaival azon tanakodtunk, hogy talán ez a kép Beregszász két külön részletét mossa egybe.

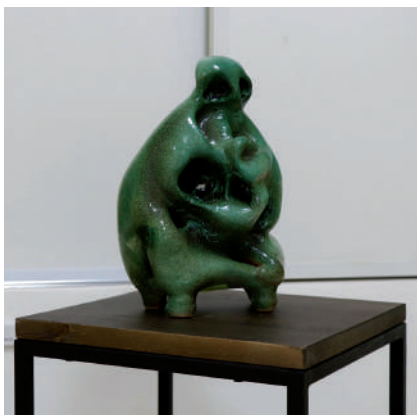

Szemközt a *Korzó I*-en biciklistákat látunk, akik talán a piacra siettek, de előtte megálltak kicsit megbeszélni az élet nagy kérdéseit, ahogyan azt Beregszászban minden nap láthatjuk, ha figyelmesen sétálunk a korzón. Klisza János *Tavaszi séta* c. pasztelljére ránézve az ember kedvet kap ahhoz, hogy hazaugorjon a négy lábujjáért, és egy nagyot sétáljon a vízparton.

A kiállítás második szekciójában, befelé haladva plen air alkotások, tájképek, zsánerjelenetek, absztraktabb művek, még beljebb pedig lírai, bensőséges csendéletek és vallási tematikájú alkotások kaptak helyet.

A „zöld sarokban” id. Hidi Endre ölelkező édesanyját ábrázoló kerámia-ájáról Kulin Ágnes elmondta, hogy egy elrontott vázából készült. Vele szemben kapott helyet Kulin Ágnes *Víztükör* című alkotása, egy gravírozott tükör, amely kimondottan jól mutat a bensőséges virágcsendéletek és ikonok között. Izgalmasnak találom, hogy egy kiállításon a látogató hogyan szembesülhet saját magával egy művészeti alkotás által. Kulin Ágnes különben nem először alkalmazza a tükröt, korábban a *Sebek* című alkotásánál használta ezt a megoldást.

A tükör mellett Dikun György *Kárpáti Madonnája* és *Szent György-ikonjai* kaptak helyet, valamint Hrabár Natália falivázája. A vázába helyezett barka és az ikonok látványa egyértelműen a közeledő húsvét hangulatát kelti.

A harmadik térben egy erős kontraszttal találtam szembe magamat: egyik oldalon színes, vidám alkotások, velük szemben komor, sötét kompozíciók kaptak helyet. A „sötét oldalról” Habda László *Fekete február* c. képe volt számomra a legszembetűnőbb és a legfelkavaróbb is. A feketeségből kisejlő vörös foltok mintha kiserkenő vért szimbolizálnának, egy élet végét, valamint a 2022 februárjában elindult háborút.

A szemközti paravánon Veres Ágota színes, kevert technikájú alkotása játszani hívott. A pici darabokból összerakott mozaik az élénk színű gyerekkort idézte fel bennem.

Nemcsak önmagukban a műtárgyak voltak csodálatra méltóak, hanem az a harmónia is, amivel egy tárlattá szervezték őket. Huszonkét alkotói világot nem egyszerű feladat összehangolni, ám a Na`Conxypan Galériában ez sikerült. Így született meg egy élő, zsongó tárlat. Szinte valamennyi alkotásban találtam valamit, amit elvihettem magammal a tavasz kapcsán: átértékelés, virágok, színek, fájdalom, mozgás, változatoság, szembesülés. A kiállításon teljes egészében reprezentálódott a tavasz. Bemutatta a természet

megújulását, a virágokat, falusi és városi pillanatokat, a tájban lévő embert, a fáradtságot is, intimitást, hitet, ünnepet, de a fájdalmat és a gyászt is. Tavasz kint és bent, testileg, lelkileg. Ahogyan a művészek látják Kárpátalján. Emiatt volt az egész kiállítás összességében felemelő, művészileg magas színvonalú és kifejező, egyben emberközeli, mély és sok üzenetet hordozó.

Élményekkel telve sétáltam vissza a bejárat felé, de még nem léptem ki.

A nyitott ajtón egy méhecske repült be, és csapott néhány kört a teremben. Majd az ablakpárkányon kiállított tárgyakhoz repült, a vázába frissen vágott, virágzó szilvafaágakhoz és Erfán Ferenc csendéletéhez. Izgatottan figyeltük az útját, és találgattuk, hol fog leszállni. A festmény virágát választotta az élő helyett. A művészet győzött.